

V. Industria

- O VEB da industria galega en 2024 medrou un 2,5 % (dato provisional), tres décimas menos que a variación do PIB, debido á unha menor actividade (-2,3 %) na produción de enerxía no segundo semestre do ano, en especial, no cuarto trimestre
- A enerxía hidráulica xerada, 10.131 Gwh, supuxo unha cota de participación do 43,9 % (a eólica quedou nun 38,4 % cando en 2023 lideraba a clasificación galega), o que a leva a ocupar o primeiro lugar no contexto español ao absorber o 29 % do total de España
- O VEB da industria manufactureira, grazas ao dinamismo exhibido no segundo semestre de 2024, aumentou un 3,8 % e superou a variación do PIB total de Galicia nun punto
- A agrupación máis dinámica en 2024 na industria manufactureira foi a fabricación de produtos de consumo non duradeiro. O incremento do seu IPI foi dun 6,2 %, polo que se supera a caída dun 3,6 % alcanzada en 2023
- A industria da alimentación é a actividade que segue a liderar a cifra de negocios en Galicia. O seu IPI creceu un 2,1 %, porcentaxe dous puntos por riba do incremento do índice xeral
- O sector de automoción experimentou un retroceso. O seu IPI caeu un 4,5 % e a produción anual de vehículos montados na factoría de Stellantis en Vigo, 512.503 unidades segundo o IGE, foi un 1,6 % menos que en 2023
- A industria naval en Galicia, á marxe da militar, conseguiu en 2024 un total de 11 novos contratos (7 en 2023), cos que a súa carteira de pedidos subiu a 22 (17 en 2023). Son moi boas as expectativas de Navantia Ferrol, ante o progreso na construción das novas fragatas, e tamén de Navantia Fene no sector eólico
- Espectacular aumento da ocupación, un 9 %, que converte a industria no macrosector máis dinámico en 2024 en canto á creación de emprego. O incremento de 15.100 traballadores supuxo que o peso relativo da ocupación industrial alcance o 16 % do total, porcentaxe que practicamente coincide co peso do VEB con respecto ao PIB
- Mentres persisten os problemas en Alcoa, as cifras de Inditex seguen sendo espectaculares. As súas vendas creceron en 2024 un 7,5 %, cunha facturación de 38.632 millóns de euros
- Os prezos industriais caen un 0,8 % na industria manufactureira, mentres o custo laboral da industria medra, segundo o INE, un 7,8%
- Segundo o DIRCE, reduciuse o saldo negativo de aperturas e peches de empresas, que en 2023 acadou unha dimensión alarmante

A actividade

O primeiro avance de estimación do VEB da industria galega en 2024, elaborado polo IGE, suxire un incremento dun 2,5 %, tres décimas menos que a variación do PIB, debido, sobre todo, á menor actividade na produción de enerxía. Se só se considera a industria manufactureira, o seu crecemento sería do 3,8 %, polo que superaría a variación do PIB total de Galicia nun punto, e tras a construción, que subiu un 4,1 %, sería o sector máis dinámico grazas á notable aceleración experimentada logo dun incremento de tan só un 0,8% en 2023. Este bo resultado na industria manufactureira logrouse debido ao forte aumento da actividade no último semestre do ano. Así, tras un primeiro semestre discreto, en particular no segundo trimestre, o IGE estimou que o VEB nos meses de verán, corrixidos os efectos da estacionalidade e o calendario, medrou un 6,5 %; cando nos tres últimos meses o fixo nun 6,2 %, un crecemento non só significativo, senón que foi o máis elevado de todos os macrosectores galegos nese período. Con todo, no cadro 1 apréciase que os resultados do sector industrial no seu conxunto non son tan positivos debido a unha menor actividade no sector enerxético. Isto é singularmente notable no cuarto trimestre de 2024, período no que mentres o VEB da industria manufactureira subiu un 6,2 %, o sector industrial no seu conxunto rexistrou unha caída do 0,1%.

No cadro 1 preséntase a evolución do VEB industrial en termos monetarios e en volume. Os primeiros están afectados pola evolución dos prezos, cuxo comportamento se analizará máis adiante. Estes resultados non conseguen mellorar o peso relativo do sector industrial sobre o conxunto da economía; polo contrario, este peso é menor en 2024 con respecto a 2023. Se se considera a industria no seu conxunto co sector enerxético, a perda foi de 7 décimas, ao pasar do 16,7 % ao 16 %, pero tamén descendeu nunha décima o peso da industria manufactureira, do 11,5 % ao 11,4 %. Estes datos indican que a actividade industrial segue sen mellorar posicións no contexto das comunidades autónomas españolas, tendo en conta o peso que en cada unha delas ten o sector industrial. Existe un certo consenso en que un desenvolvemento económico sostible en Galicia debe basearse nun robustecemento na fabricación de manufacturas. Iso esixe unha actividade industrial cuxo peso se aproxime ao doutras comunidades autónomas con máis industria e con máis renda por habitante que a galega. Con resultados da *Contabilidade Rexional de España* referidos a 2023, último ano con información dispoñible, aínda que o peso da industria sobre o PIB monetario en España, un 14,7 %, é inferior ao de Galicia como tamén o é o da industria manufactureira, un 10,9%, a especialización nas actividades turísticas de múltiples comunidades reduce esta porcentaxe; que, como xa se indicaba no *Informe* precedente, é moito maior que en Galicia en territorios como Navarra, cun peso en 2023

Cadro núm. 1
Macromagnitudes básicas do sector industrial en Galicia

	VEB industria	VEB industria manufactureira	PIBpm	% industria manufactureira sobre PIB	% industria sobre PIB
Prezos correntes (miles de euros)					
2022	12.345.399	8.451.552	71.505.291	11,8	17,3
2023	12.887.333	8.905.146	77.194.563	11,5	16,7
2024	13.034.221	9.284.781	81.563.601	11,4	16,0
TVI (%) 2024/2023	1,1	4,3	5,7		
TVI (%) I trimestre 2024/2023	-2,5	2,3	5,3		
TVI (%) II trimestre 2024/2023	0,7	1,3	5,5		
TVI (%) III trimestre 2024/2023	4,3	6,9	5,6		
TVI (%) IV trimestre 2024/2023	2,2	6,6	6,1		
Índices de volume					
TVI (%) 2022/2021	3,5	6,8	4,5		
TVI (%) 2023/2022	2,7	0,8	2,2		
TVI (%) 2024/2023	2,5	3,8	2,8		
TVI (%) I trimestre 2024/2023	3,7	2,1	2,6		
TVI (%) II trimestre 2024/2023	2,7	0,4	2,6		
TVI (%) III trimestre 2024/2023	3,8	6,5	2,9		
TVI (%) IV trimestre 2024/2023	-0,1	6,2	2,9		

Os datos de 2022 son provisionais e os de 2023 e 2024 son un avance. A data de publicación foi o 28 de febreiro de 2025.
Fonte: IGE. *Contabilidade Trimestral de Galicia*.

da industria manufacteireira do 22,3 %, o País Vasco do 19,3 %, Aragón do 15,4 % ou Cataluña do 14,2 %.

Un simple exercicio, tomando como referencia a información da *Contabilidade Rexional de España*, permítenos percibir as diferenzas en Galicia da produtividade do traballo da industria con respecto ao conxunto da súa economía. Medindo en euros constantes de 2020, mentres a produtividade unitaria da economía galega era en 2023 de 35,8 euros por cada hora traballada, a da industria ascendía a 43,3 euros e a da industria manufacteireira era case un euro inferior, en concreto, 42,4 euros. As diferenzas, por tanto, son moi significativas. É máis, ao longo desta década, mentres a produtividade no conxunto de Galicia permanecía moi estancada, de 34,4 euros constantes en 2019 pasouse a 35,8 euros en 2023, na industria observouse un grande incremento, xa que de 39,5 euros subíuse a 43,3 euros.

Ao contrario da traxectoria seguida en 2023, a evolución da industria enerxética en 2024 lastrou o crecemento do sector industrial galego no seu conxunto. Así, fronte a un elevado incremento do VEB da enerxía en 2023, o avance das contas económicas elaboradas polo IGE para 2024 sinalan un descenso no grupo do sector enerxético, industrias extractivas e subministración de auga do 2,3 %, debido á forte desaceleración observada na produción do segundo semestre do ano, en especial no cuarto trimestre. Esta caída reduce ao 2,5 % o crecemento do VEB industrial, o que supón unha desaceleración de dúas décimas con respecto a 2023 e, dalgún modo, desvirtúa o sensible incremento do VEB alcanzado pola industria manufacteireira, un 3,8 %. Lembremos que se estima un aumento do PIB galego total dun 2,8 %.

Fronte a unha xeración galega de 23.872 Gwh en 2023, o que supoñía o 8,9 % do total español segundo Red Eléctrica de España, e encabezando esa produción o sector eólico cun 38,1 %, seguido do hidráulico cun 35 %, a xeración de enerxía en 2024 quedou en 23.077 Gwh (unha caída do 3,3 % e o 8,8 % do total español); cifra alcanzada grazas á boa traxectoria da xeración hidráulica que compensou os peores resultados das restantes modalidades.

En efecto, a enerxía hidráulica xerada, 10.131 Gwh, supuxo unha cota de participación do 43,9 % (a eólica quedou nun 38,4 % cando en 2023 lideraba a clasificación galega), o que a leva a ocupar o primeiro lugar no contexto español absorbendo o 29 % do total xerado no conxunto do Estado. Esta evolución ratifica a aposta e o enorme peso que alcanzaron a produción das enerxías renovables fronte ás non renovables que xa acadaban o 84,6 % do total; o que era debido a un menor uso de fontes enerxéticas como o ciclo combinado e o abandono do carbón. No conxunto das comunidades autónomas españolas, esta porcentaxe de renovables só é superada por Aragón e por Castela e León.

Así, axudada por unha climatoloxía favorable, a enerxía obtida pola forza da auga superou con fartura a eólica, sector no que persisten os problemas que xa se comentaban no *Informe 2023*. Á espera de que se pronuncie o Tribunal de Xustiza da Unión Europea, na actualidade ao redor duns setenta proxectos están paralizados, o que supón unha maior dependencia galega da enerxía fósil xerada noutros territorios. No momento de redactar este estudo, o Tribunal Supremo acaba de emitir un acordo que podería facilitar o desbloqueo da complexa situación actual.

Resulta evidente que o crecemento da industria galega pasa por unha maior disposición de enerxías renovables. Neste contexto, é significativo o elevado número de proxectos cos que conta Galicia para a xeración de hidróxeno verde, para o que se necesita da electricidade procedente das enerxías renovables. Na actualidade moitos deles atópanse nun estado inicial de xestación. Nun recente informe elaborado pola Alianza Industria Galega do Hidróxeno Verde identifícanse ata 30 proxectos, dos que as iniciativas de produción de hidróxeno a partir da auga significan en torno ao 27 %. Do conxunto total de proxectos, os máis relevantes son os tres que foron declarados proxectos industriais estratéxicos (PIE) pola Xunta de Galicia. Como xa se indicaba no *Informe 2023* trátase de: H2Pole, localizado nas Pontes de García Rodríguez, promovido por Reganosa e EDP Renovables España, e que prevé utilizar a auga necesaria do lago artificial das Pontes; Triskelion, promovido por Forestal do

Atlántico, S.A., que producirá metanol verde e se situará na ría de Ferrol, prevéndose o inicio da produción en 2028; e, finalmente, H2Meirama (promovido por Naturgy, Repsol e Reganosa) desenvolverá unha planta de produción de hidróxeno renovable en Cerceda. Dentro do grupo das iniciativas empresariais prioritarias (IEP), figura creada pola Xunta en 2019 destinada a impulsar determinados proxectos que xeren valor engadido en Galicia, xa se aprobaron seis proxectos (Proxecto Ahmon, Proxecto Green Umia, Proxecto Green Umia, EsuH2 Mjólnir S.L., Proxecto Arteixo H2V e Proxecto Breogán). Tamén se seleccionaron un total de seis proxectos nas convocatorias de dous PERTE (energías renovables, hidróxeno renovable e almacenamento; naval), algúns xa contemplados anteriormente. Lembremos que os proxectos estratéxicos para a recuperación e transformación económica (PERTE) deben ser «proxectos de carácter estratéxico con gran capacidade de arrastre para o crecemento económico, o emprego e a competitividade da economía española, cun alto compoñente de colaboración público-privada e transversais ás diferentes administracións» e foron creados no marco do Plan de recuperación, transformación e resiliencia español e son financiados polos fondos *Nex-tGeneration*. Resulta obvio indicar que a progresiva execución destes importantes proxectos será vital para o desenvolvemento da industria en Galicia.

No contexto anterior, segue sendo moi determinante a necesidade de que Galicia dispoña dunha conexión á rede troncal de hidróxeno que unirá España con Portugal e Francia. No *Informe 2023* sinalábase a exclusión do tramo Guitiriz-Zamora (nun principio impulsado por Reganosa e actualmente por Enagás) na selección de proxectos de interese común (PIC) da Comisión Europea. Este proxecto volveuse presentar na segunda convocatoria; cuxo resultado non se coñecerá ata finais de 2025. Agardemos que esta vez a noticia sexa positiva para Galicia.

A necesidade de contar con enerxía a un prezo competitivo é un elemento clave no conxunto das industrias, pero, en especial, nas electrointensivas. En 2024 un caso particular pero vital para o norte da provincia de Lugo segue sendo o de Alcoa e coa queixa permanente dos elevados prezos da enerxía. As suspensións cautelares da instalación dun conxunto significativo de parques eólicos en Galicia están a afectar os acordos de subministración alcanzados con Endesa e, actualmente, xa non se dubida dun atraso de varios anos; o que afecta o compromiso de Alcoa de reactivar as cubas de electrólise e con iso cumprir os pactos alcanzados cos sindicatos. A incerteza sobre a actividade de Alcoa foi unha constante nos últimos anos. Tras os intentos errados de venda das factorías de San Cibrao, a última volta de torca, ademais da solicitude de subvencións ás Administracións Públicas, foi a procura dun acordo de asociación con Ignis EQT co que conseguir financiamento para lograr a definitiva viabilidade das instalacións.

Cómpre recoñecer que no ano analizado tanto a industria enerxética como a extractiva foron sectores que mostraron un elevado dinamismo. En canto á minería, o Ministerio para a Transición Ecolóxica e o Reto Demográfico acaba de publicar a *Estadística Minera Española* referida a 2023. Nesta publicación ponse de manifesto que Galicia ocupaba o cuarto lugar entre as comunidades autónomas españolas en canto ao valor vendible da súa produción (concentrada en caolín, cuarzo, lousa, granito, estaño-tántalo), tras Andalucía, Castela e León e Cataluña, e cun 9,4% do total español. Con todo, no emprego Galicia pasaba ao segundo lugar (o 12,3 % do total español), tras Andalucía, acaparando a maior parte o dedicado á extracción de rocas ornamentais e, en especial, a lousa. A actividade previsiblemente mellorará nos próximos anos se van adiante unha serie de proxectos que se atopan en diferentes fases de tramitación. Cabe destacar o proxecto dunha mina de extracción de cobre no concello coruñés de Touro e a posible explotación dunha mina de litio en Doade, no concello de Beariz en Ourense. Este último proxecto, en galería subterránea que pretende ocupar un total de 13,62 ha e coa creación de 320 empregos directos e indirectos, acaba de ser seleccionado pola Unión Europea, xunto con outros seis proxectos españois, como proxecto estratéxico ante a necesidade que actualmente ten Europa de dotarse de materias primas críticas. Iso permitiralle beneficiarse de subvencións e acelerar o proceso de instalación. Pola súa banda, a mina de Touro é unha actividade que xa estivo en produción entre 1973 e 1986. Non exento dunha certa preocupación social polo impacto ambiental, esta iniciativa de extracción de cobre (tamén un metal estratéxico na

Cadro núm. 2
Índice de produción industrial en Galicia
 (Ano 2021=100)

		I trim.	II trim.	III trim.	IV trim.	Media	TVA (%)*
Xeral	2022	94,3	99,5	91,0	101,1	96,5	
	2023	102,2	96,8	86,5	103,4	97,3	0,8
	2024	102,2	100,5	88,1	101,8	98,2	0,9
Consumo duradeiro	2022	111,0	123,6	117,2	135,0	121,7	
	2023	116,3	119,1	126,7	134,2	124,1	2,0
	2024	120,8	114,7	120,7	138,1	123,5	-0,4
Consumo non duradeiro	2022	93,7	105,5	100,5	94,7	98,6	
	2023	91,5	100,0	95,8	92,7	95,0	-3,6
	2024	96,1	105,6	104,3	97,7	100,9	6,2
Bens equipo	2022	96,0	107,5	98,8	106,7	102,2	
	2023	108,4	111,8	95,4	111,8	106,8	4,5
	2024	100,3	108,7	97,3	123,2	107,4	0,5
Bens intermedios	2022	94,9	99,4	84,6	83,1	90,5	
	2023	86,2	92,1	81,3	80,5	85,0	-6,1
	2024	84,7	90,9	79,7	81,6	84,2	-0,9
Enerxía	2022	91,2	82,8	77,7	117,7	92,4	
	2023	121,5	79,2	70,3	126,3	99,3	7,5
	2024	128,6	95,2	68,8	99,0	97,9	-1,4

* Taxa de variación anual (sobre a media).

Fonte: INE.

UE) foi declarada proxecto industrial estratéxico (PIE) pola Xunta de Galicia e os seus investidores elevan a 2.542 millóns de euros o impacto económico nos próximos dezaseis anos grazas á produción de entre 30.000 a 35.000 toneladas anuais de cobre. Outro proxecto na actualidade con problemas legais sobre a súa viabilidade é a explotación en Viana do Bolo, en Ourense, dunha mina, A Penouta, a única que extraía coltán en Europa.

No cadro 2 preséntanse os valores do índice de produción industrial (IPI) desagregados segundo o destino económico dos bens, o que nos permite visualizar a traxectoria do conxunto da industria e das cinco grandes agregacións desta clasificación. Aquí obsérvase que a produción industrial medrou en 2024 un 0,9 %, incremento exíguo e moi similar ao experimentado en 2023, un 0,8 %. Esta estabilización na actividade débese fundamentalmente á caída na produción de enerxía no cuarto trimestre do ano, o que contrarrestou os resultados máis positivos observados, sobre todo, no segundo e terceiro trimestre. Por tanto, o conxunto de indicadores dispoñibles reflicte o descenso en 2024 da actividade no grupo de empresas enerxéticas e extractivas de Galicia. Mentres o IGE estimaba, como xa se indicou, nun -2,3 % a caída no VEB destas agrupacións, o IPI, elaborado polo INE, cuantificaba o descenso na produción do sector de enerxía nun -1,4 %.

Dentro da industria manufactureira, a agrupación máis dinámica en 2024 foi a que recolle a fabricación de produtos de consumo non duradeiro. O aumento do seu IPI foi dun 6,2 %, polo que se supera a caída dun 3,6 % marcada en 2023. Este cambio na dinámica é moi importante para a industria e a economía galega xa que aquí se inclúen sectores tan relevantes como a industria alimentaria, a confección de pezas de vestir, as artes gráficas ou a produción de produtos farmacéuticos. A actividade recuperou os niveis de 2021 tras os descensos observados en 2002 e 2023. Doutra banda, tamén foi positiva a variación na produción de bens de equipo. Con todo, este grupo non foi capaz de manter a dinámica crecente dos dous anos anteriores, de tal modo que a produción tan só subiu nun 0,5 %. Inclúense aquí, entre outros, a fabricación de coches, a construción naval e a fabricación de maquinaria.

As outras dúas grandes agrupacións da industria manufactureira mostraron unha lixeira caída na produción. Preocupante está a ser a evolución negativa dos bens intermedios (agrupa actividades tan significativas en Galicia como a metalurxia, a madeira, o caucho e plástico ou a fabricación de material eléctrico). A súa produción xa perdeu, en 2024, 15,8 puntos con respecto á de 2021, sendo a agrupación menos dinámica nesta década en Galicia. Tampouco foron bos os resultados do grupo de bens de consumo duradeiro, sector menos relevante na industria galega, pero no que se inclúe a fabricación de mobles. Con todo, e a diferenza dos bens intermedios, seguramente os datos de 2024

Cadro núm. 3

Índice de producción industrial en Galicia. Por seccións e divisións da CNAE-2009

(Ano 2021=100)

	2008	2023	2024	TVA (%) 2024/2023	TVA (%) 2024/2008
Índice xeral	126,1	97,3	98,2	0,9	-22,2
B Industrias extractivas	132,7	107,9	116,3	7,8	-12,4
08 Outras industrias extractivas	132,7	107,9	116,3	7,8	-12,3
C Industria manufacturera	124,1	96,6	98,5	1,9	-20,6
10 Industria da alimentación	80,6	94,1	96,1	2,1	19,3
11 Fabricación de bebidas	64,4	110,7	126,1	13,9	95,8
13 Industria téxtil	293,3	85,1	73,2	-14,0	-75,0
14 Confección de pezas de vestir	90,2	106,7	119,4	12,0	32,4
15 Industria do coiro e do calzado					
16 Industria da madeira e da cortiza, agás mobles; cestería e espartería	91,7	86,6	87,4	0,9	-4,7
17 Industria do papel	95,2	84,6	94,0	11,1	-1,3
18 Artes gráficas e reprodución de soportes gravados		48,4	42,2	-12,9	
19 Coquerías e refino de petróleo					
20 Industria química	99,1	90,0	89,7	-0,3	-9,5
21 Fabricación de produtos farmacéuticos					
22 Fabricación de produtos de caucho e plásticos	100,5	95,1	96,0	0,9	-4,5
23 Fabricación doutros produtos minerais non metálicos	109,7	98,4	86,7	-11,9	-20,9
24 Metalurxia; fabricación de produtos de ferro, aceiro e ferroalixaxes	141,6	51,9	50,9	-1,8	-64,0
25 Fabricación de produtos metálicos, agás maquinaria e equipamento	141,3	92,8	91,4	-1,5	-35,3
26 Fabricación de produtos informáticos, electrónicos e ópticos		70,2	70,6	0,5	
27 Fabricación de material e equipamento eléctrico	179,0	113,4	113,5	0,0	-36,6
28 Fabricación de maquinaria e equipamento n.c.n.	142,7	122,4	141,4	15,5	-0,9
29 Fabricación de vehículos de motor, remolques e semirremolques	196,4	111,4	106,3	-4,5	-45,9
30 Fabricación doutro material de transporte	471,8	99,2	104,8	5,7	-77,8
31 Fabricación de mobles	97,9	121,9	120,2	-1,4	22,7
32 Outras industrias manufactureiras	51,7	90,8	101,3	11,5	95,7
33 Reparación e instalación de maquinaria e equipamento	367,1	107,6	113,7	5,7	-69,0
D Fornecemento de enerxía eléctrica, gas, vapor e aire acondicionado	129,6	99,1	95,7	-3,4	-26,2

Fonte: IGE.

obedeza a unha retardación puntual na produción dun grupo, que foi o que viña mostrando o maior dinamismo nos últimos anos. Non en balde, a produción desde 2021 creceu un 23,5 %.

Os resultados do cadro 3 sintetizan o comportamento da produción industrial galega en 2024. A información preséntase seguindo as tres ramas da CNAE-2009 que se corresponden co sector industrial: industrias extractivas, manufactureiras e enerxéticas. Pola súa banda, a industria manufacturera desagregase nas súas 23 seccións, o que nos permite unha avaliación moi precisa do comportamento sectorial desta actividade. Neste cadro preséntanse tres períodos temporais: 2024, 2023 e 2008. Por tanto, compárase o logro en 2024 con respecto á produción do ano anterior e tamén con relación ao xa afastado 2008; momento de inicio dunha crise cun grande impacto na produción e, de feito hoxe en día, en varias seccións, aínda non se recuperaron os niveis acadados entón.

Obviamente, a importancia en Galicia das diversas seccións da clasificación de actividades é moi diferente, polo que o cadro 3 hai que interpretalo considerando o peso relativo de cada unha delas, información que o IPI non proporciona. Por iso, recórrese á *Estatística Estructural de Empresas: Sector industrial*, da que o INE publicou en marzo de 2025 os resultados de 2023. Unha das características estruturais da industria galega recollida ano a ano nesta estatística é a súa elevada concentración. En canto á cifra de negocios, tan só dúas seccións da industria manufacturera absorbían o 40,2 % do total. Trátase da industria da alimentación (21,9 %) e a da fabricación de vehículos de motor (20,3 %). Se a estes dous sectores se engade a enerxía, un 14,6 % da facturación total, o peso relativo acada o 54,8 %. Ningunha das restantes seccións excede o 5 %, coa única excepción da fabricación dos produtos metálicos que logra o 5,4 %.

A industria da alimentación é a actividade que lidera a cifra de negocios en Galicia e chegou en 2023 aos 11.928,3 millóns de euros, sobre un total de 54.541,5 millóns da industria manufacturera. Para 2024 o INE estima un crecemento do seu IPI nun 2,1 %, porcentaxe que supera en dous puntos o incremento do índice xeral. Tamén se aprecia que a tendencia nos últimos anos foi expansiva, de maneira que a produción en 2024 foi un 19,3 % superior á de 2008.

A alimentación componse dun conglomerado de actividades cun dinamismo diferente. O subsector máis internacionalizado e cunha gran tradición na estrutura industrial galega é o da transformación dos produtos da pesca. Anfacó-Cecopesca acaba de presentar os resultados da industria española para 2024, na que a alimentación galega ten un peso moi elevado, representando o 57,2 % dos asociados nesta organización. Aínda que con datos provisionais, este organismo indica que en 2024 o sector de conservas e semiconservas de peixe e marisco aumentou un 0,7 % a produción con respecto a 2023; xeráronse un total de 308.306 toneladas, cun valor de 1.898 millóns de euros e un incremento do 1 %. Estas cifras reflicten unha estabilidade na súa produción, a cal a partir de 2025 pode verse afectada pola posible guerra comercial mundial debido ao cambio nas políticas arancelarias iniciadas polos Estados Unidos. Sobre estas últimas existe unha preocupación polo comportamento do principal país produtor do mundo de atún, Tailandia, e ante a posibilidade de que comercialice estes produtos na Unión Europea sen aranceis se finalmente se alcanza un acordo de libre comercio. O sector entende que as frotas estranxeiras adoitan operar con condicións menos esixentes que as que se lles piden ás comunitarias, o que supón que estas últimas teñan uns custos operativos maiores que minguan a súa competitividade.

O reto internacional, a pesar de que as exportacións en 2024 se retardaron, é cada vez máis relevante tendo en conta que o mercado español se foi reducindo nestes últimos anos pola caída no consumo deste tipo de produtos. Estímase que descendeu en torno ao 25 % desde a pandemia. Doutra banda, un apoio importante desde a Administración pública ao sector é o financiamento de proxectos no PERTE Mar-Industria. Na primeira convocatoria, na que se seleccionaron 27 proxectos, agárgase mobilizar ao redor de 100 millóns de euros de investimento cunha colaboración pública que se ampliou ata os 40 millóns de euros.

Outro subsector importante na industria alimentaria galega é o cárnico. De todas as especialidades sobresaen o vacún e o porcino. Sobre o primeiro, os resultados da indicación xeográfica protegida (IPG) Tenreira Galega mostran un incremento dun 5 % no volume de carne comercializada en 2024 con respecto a 2023. As 24.167 toneladas son as máis altas desde a súa creación. Iso mostra que o sector atravesa unha fase expansiva que previsiblemente perdurará no tempo, a pesar dos factores que xa se subliñaban no *Informe 2023* que afectan a evolución do sector; tales como os hábitos de consumo de carne ou unha maior preocupación polo medio ambiente e o benestar animal. En canto ás empresas, cabe subliñar o peso de Coren, centrada no polo e no porcino, e que en 2023 alcanzou un récord na súa facturación con 1.127 millóns de euros, un 8% máis que en 2022.

A cifra de negocios da automoción galega, cunha contía de 11.928,3 millóns de euros en 2023, case conseguiu a mesma cifra que a industria de alimentación. Os resultados dispoñibles de 2024 das diferentes fontes estatísticas presentan un retroceso nesta actividade. Así, mentres o IPI cae un 4,5 % neste sector, a produción anual actualizada, publicada polo IGE, de vehículos montados na factoría de Stellantis en Vigo foi dun total de 512.503 unidades (segundo a propia empresa 515.050 unidades, das cales 45.421 foron vehículos 100 % eléctricos), un 1,6% menos que en 2023. Por segmentos, cabe subliñar o dinamismo das furgonetas, cun incremento dun 3,8 %, fabricáronse 313.330 unidades; mentres que a cifra de turismos, 199.173 unidades, descendeu en case 20.000 vehículos con respecto a 2023. Resulta obvio que a industria da automoción mundial enfróntase a uns retos que cambiarán a súa estrutura nos próximos anos e afectarán o sector galego. A complexidade da situación actual debida, entre outras causas, á crecente competencia, á velocidade na implantación dos coches eléctricos, ás políticas arancelarias (en especial as de Estados Unidos) e ás transformacións na loxística e na industria de compoñentes, incrementan a incerteza nun sector clave que afronta novas oportunidades pero tamén ameazas. A factoría viguesa atópase ben colocada nun grupo Stellantis que xeraba o 41,3 % da produción automobilística en España e finalizado 2024 buscaba un futuro prometedor para as súas tres plantas en España (Figueroelas en Zaragoza, Villaverde en Madrid e a de Balaídos en Vigo). A situación da de Vigo concrétese na adxudicación dunha nova plataforma de vehículo eléctrico e, como novidade, implantouse un taller de baterías para a ensamblaxe nos vehículos eléctricos, cun potencial de fabricación de máis de 70.000 baterías ao ano, que se suman ás 98.000 do taller xa

existente. Para estes investimentos, o grupo beneficiase dun total de 342,4 millóns de euros do PERTE vehículo eléctrico e conectado e do PERTE de descarbonización.

Unha actividade que se foi consolidando en Galicia nos últimos anos neste sector é a de compoñentes da automoción. Os datos definitivos de 2024 serán peores que os de 2023 debido á incerteza e crise que atravesa a industria no mundo. Nese ano o mercado estranxeiro xa absorbía o 40,5 % da facturación total. A situación para 2025, segundo CEAGA, non resulta esperanzadora ante o comportamento de Estados Unidos, a pesar de que as exportacións galegas se centran sobre todo en Europa, o seu mercado clave; cunha gran diferenza con respecto aos Estados Unidos, que ocupaba en 2024 o oitavo lugar na clasificación exportadora. Con todo, os efectos indirectos que supoñen a previsible caída da produción en Europa e os problemas na loxística incidirán negativamente nesta actividade. Nos próximos *Informes*, xa cunha perspectiva temporal máis ampla, teremos a oportunidade de avaliar cun certo detalle o impacto no sector da automoción galega dos profundos cambios que actualmente se están producindo no mercado mundial.

Dentro da industria do transporte, un sector de gran tradición en Galicia é o naval. No cadro 3 inclúese, xunto con outras actividades de transporte, na división 30 denominada Fabricación doutro material de transporte. Obsérvase que os resultados en 2024 desta división son positivos cun incremento do IPI dun 5,7 %. A pesar diso cómpre non esquecer que o valor do índice nese ano, 104,8, é un 77,8 % inferior ao de 2008 (471,8), o que reflicte a enorme perda de capacidade nos últimos dezaseis anos. En canto ao seu peso relativo no conxunto da industria galega, en 2023 este sector xeraba unha facturación de 672,7 millóns de euros; cifra que representa un 1,2 % da facturación industrial total e que pode resultar un tanto enganosa, xa que as operacións nesta actividade son dunha grande envergadura porque as construcións duran varios exercicios. Así, sen ir máis lonxe, as previsións de custo das fragatas que se están fabricando en Ferrol eran de 4.320 millóns de euros, o que supoñía unha achega ao PIB industrial galego de 437 millóns de euros.

En todo caso, o *Boletín Informativo Trimestral* referido ao cuarto trimestre de 2024 e elaborado pola Secretaría de Estado de Industria, pon de manifesto que a industria naval en Galicia, á marxe da militar, conseguiu en 2024 un total de 11 novos contratos (7 en 2023), polo que a súa carteira de pedidos subiu a 22 (17 en 2023). Na clasificación española, Galicia, co 35 % do total, ocupa o segundo lugar tras Asturias (40 %) se se considera a tonelaxe bruta. Agora ben, se se considera o CGT (*compensated gross tonnage*, medida que non só ten en conta as toneladas brutas do buque fabricado senón tamén a complexidade da fabricación); Galicia, cun valor de 49.733, pasaría en 2024 a ocupar o primeiro lugar fronte a Asturias, cuxo valor quedaría en 41.190 e o País Vasco (31.466), comunidades que ocupaban o primeiro e segundo lugar en 2023. En 2024, a actividade dos estaleiros privados galegos resúmese en 9 postas de quilla, 10 botaduras e 6 entregas.

Cómpre subliñar que as 6 entregas de buques efectuadas en 2024 proveñen de catro empresas, Armón, Freire, Nodosa e Ría de Vigo. Sobre Armón xa se comentaba no *Informe 2023* que adquirira un dos estaleiros máis emblemáticos de Galicia, Hijos de J. Barreras. A súa denominación actual é Estaleiros Ría de Vigo e en 2024 realizouse a entrega dun buque. Este grupo asturiano, desde a súa factoría Armón Vigo tamén entregou dous barcos oceanográficos, nun deles o armador é o Instituto Español de Oceanografía, mentres que o destino do outro é Nova Zelandia. Outro buque oceanográfico foi entregado por Freire para os EE.UU. Finalmente, Nodosa, estaleiro da ría de Pontevedra, entregou dous barcos pesqueiros con destino ás Illas Malvinas.

En canto á carteira de pedidos dos estaleiros privados, cabe destacar que paulatinamente tamén van atendendo proxectos de defensa de ámbito militar dun certo tamaño.

A actividade na ría de Ferrol concéntrase en Navantia. En 2024 proseguíu a construción no estaleiro de Ferrol da primeira das cinco fragatas programadas, co nome de Ramón Bonifaz, e cuxa botadura se prevé para 2025, de xeito que poida prestar servizo en 2028. Ademais, xa se puxo a quilla da segunda fragata, que se denominará Roger de Lauria, e da que se agarda finalizar a construción

en 2029; e tamén, en abril de 2025, anunciouse o iniciou do corte de chapa da terceira fragata que se chamará Menéndez de Avilés. Deseñadas estas fragatas para operar como buques escolta, están dotadas con tecnoloxía punteira e coa súa construción favorécese a modernización da propia factoría. O atraso que está a ter a súa realización debeuse, sobre todo, á subministración de radares por parte da sociedade Lockheed Martin. Á carga actual (está previsto que a construción das fragatas se prolongue ata 2032) súmase o incremento do gasto en defensa que se está abordando hoxe en día na Unión Europea, o que seguramente proporcionará máis traballo ao estaleiro da ría ferrolá. Xunto a iso, xa en 2024 se anunciou a construción dun novo buque de aprovisionamento de combate cun investimento que roldará os 703 millóns de euros e que precisará, entre directos e indirectos, 1.800 empregos. O gasto en defensa para alcanzar o 2 % do PIB inclúe a modernización no estaleiro de Ferrol das anteriores fragatas F-100, actualmente en servizo.

Pola súa banda, Navantia Fene, empresa centrada no sector eólico, en asociación a Windar Renovables, sumou aos pedidos que xa están a executar en 2024 o contrato de 21 *monopiles* para o parque eólico *offshore* de Windanker que desenvolve Iberdrola no mar Báltico. Iso reforza as alianzas de Navantia que, no caso de Iberdrola, se manteñen desde hai máis de nove anos e en 2024 concretáronse na execución de 45 *monopiles* para o parque eólico de East Anglia 3 no Reino Unido. Tamén é relevante o acordo con Ocean Winds para construír (xunto coa factoría de Puerto Real) entre 8 e 12 cimentacións flotantes entre 2027 e 2031.

O desenvolvemento da industria dirixida ao sector eólico no noroeste galego vai cobrando cada vez máis importancia e iso móstrase no tráfico de mercadorías no Porto de Ferrol, aínda que, como xa se indica noutro capítulo deste *Informe*, cando se estuda o sector de transporte, os resultados de 2024 non foron tan positivos como os dos dous anos anteriores. Esta situación achácase a un proceso de transición agardando recuperar a actividade nos próximos exercicios.

No sector do transporte galego unha industria que se pode considerar como emerxente é a aeronáutica. Os últimos datos publicados polo Consorcio Aeroespacial de Galicia, aínda referidos a 2023, indican que o sector se configura ao redor de 60 empresas que empregan 1.600 persoas e facturan 132 millóns de euros. Obviamente, estas cifras quedan moi afastadas das da automoción ou da construción naval, pero a súa capacidade de innovación e de creación de valor engadido é notable. As empresas galegas do sector atenden os principais construtores aeroespaciais do mundo, polo que é unha actividade totalmente enforcada cara ao comercio exterior. Iso suxire que non vai quedar exenta dos vaivéns que poida experimentar o mercado mundial coa nova política arancelaria dos Estados Unidos. Doutra banda, dentro da aeronáutica cabe significar a traxectoria que está a seguir nos últimos anos o Polo Aeroespacial de Rozas, que contou como empresa tractora coa multinacional estadounidense Boeing e que actualmente dispón de cinco socios estratéxicos. Neste polo cabe destacar a forte aposta por unha das actividades que emerxeron considerablemente na economía mundial, a industria dos drons e dos artefactos non tripulados. Esta actividade, que se iniciou a mediados da década pasada auspiciada pola Administración autonómica, foi evolucionando para irse adaptando ás necesidades do mercado e, de feito, existe a pretensión de estendela por outros territorios de Galicia, mantendo As Rozas o seu centro tecnolóxico. É obvio que a demanda de drons se foi dirixindo a múltiples ámbitos, xa que non son utilizados só polo sector público senón que crece a iniciativa privada. Parece obvio lembrar o papel defensivo e ofensivo que están a desempeñar nos conflitos bélicos actuais á hora de garantir a seguridade e a defensa. En definitiva, trátase dun sector emerxente e que pode xerar un armazón de empresas de alta tecnoloxía de interese na estrutura industrial galega.

O sector galego da metalurxia e a fabricación de produtos de ferro, aceiro e ferroalixaxes viña ocupando tradicionalmente en Galicia o terceiro lugar en canto á facturación industrial. Iso debíase ao papel que desempeñaba a produción de aluminio, actividade incluída nesta sección. A parálise de Alcoa propiciou que a cifra de negocios pasase de 3,26 millóns de euros en 2022 a 1,95 millóns en 2023, caída que se reflicte no IPI cun descenso do 16,3 %. Dese modo, este sector baixa nese ano

(último con datos dispoñibles) do terceiro ao quinto posto na clasificación galega, sendo superada, en canto a facturación, pola fabricación de produtos metálicos e pola confección de pezas de vestir. O seu peso nese ano tan só representa o 3,6 % da cifra total de negocios industrial. Desafortunadamente, o IPI non se recuperou en 2024; antes, ao contrario, proseguíu a súa traxectoria descendente (-1,8 %), de tal modo que a produción nese ano xa é un 64 % inferior á que se logrou en 2008. Sen dúbida, os vaivéns de Alcoa están a lastrar os resultados xerais deste tradicionalmente importante sector industrial en Galicia. Xa se comentaba con anterioridade que as suspensións cautelares das instalacións de parques eólicos están a afectar de maneira moi negativa esta actividade electointensiva. A recente creación dunha *joint venture* entre Alcoa e Ignis Equity Holdings abre a posibilidade de que a produción se poida renovar neste mesmo ano 2025. Doutra banda, dentro deste sector e ao contrario de Alcoa, as empresas do grupo padronés Aluminios Cortizo volven ampliar mercados e obter resultados positivos, aínda que xa en 2025 está a verse afectada, como outras empresas en Galicia, pola xa comentada con reiteración política arancelaria dos Estados Unidos que impacta moi directamente nesta actividade. No caso de Aluminios Cortizo obtén en torno ao 6% dos seus ingresos deste país americano. Aos mesmos problemas enfróntanse empresas tan importantes como, por exemplo, Extrugasa, con sede en Valga.

Nesta actividade tamén figura a produción siderúrxica, cuxo principal produtor é o grupo Megasa, empresa de Narón con plantas en Portugal, Zaragoza e na ría de Ferrol. A súa actividade viuse moi afectada polo prezo da electricidade que repercutiu en custos e nas vendas. A falta da publicación dos resultados de 2024, os de 2023 non foron positivos nin en facturación nin na contía de beneficios. A facturación total do grupo descendeu un 15 % e os beneficios nun 56 %. Na factoría de Narón, debido entre outros factores á fuga dunha fonte radioactiva comentada no *Informe* anterior, pasou de facturar 260,4 a 225 millóns de euros.

Tras a crise do aluminio, a sección de fabricación de produtos metálicos pasa a ocupar o terceiro lugar na clasificación galega en 2023 e o seu peso foi o 5,3 % do total. Estamos nunha actividade moi atomizada cun gran número de pemes e microempresas. O IPI mostra unha caída na actividade en 2024 do 1,5 %, con cifras moi afastadas das da primeira década deste século cando a construción mostraba un auxe que hoxe en día aínda non recuperou.

A madeira e o moble xunto coa confección de pezas de vestir son dous sectores tradicionais na industria galega. A súa facturación, en ambos os casos, rolda o 4 % do total e a súa actividade en 2024 non foi positiva, particularmente na industria da madeira xa que rexistrou un descenso do IPI dun 13,3 %, malia que as súas exportacións, en volume, se incrementaron un 8,7 %; se ben a súa dependencia cara aos mercados externos foi maior, como mostra o aumento dun 26,3 % no volume das súas importacións.

Os datos de facturación do sector da madeira galega que se presentaban no *Informe 2023* referidos a 2022 cun valor total de 2.700 millóns de euros manteñen o récord da facturación en Galicia. Os últimos resultados dispoñibles referidos a 2023 e recollidos no *Informe da Cadena Forestal-Madeira de Galicia 2023-2024*, elaborado por investigadores da Universidade de Vigo e pola Axencia Galega da Industria Forestal, poñen de manifesto un retroceso na facturación, que alcanzou a cifra de 2.438 millóns de euros; como se ve, moi lonxe da do ano anterior. A pesar do descenso no IPI, as expectativas para 2024 que se reflicten neste estudo son dunha moi leve melloría e sinalan que a facturación total roldará os 2.500 millóns de euros. Da cadea de valor existente en Galicia agárdase un lixeiro ascenso en 2024 na práctica totalidade de especialidades. Polo seu peso, destaca a industria de taboleiros e pasta, que pasará de facturar 970 millóns de euros en 2023 a 1.018 millóns en 2024. Neste ano só se agarda un leve retroceso na segunda transformación, segundo sector con maior peso, cuxa facturación baixará de 605 a 599 millóns de euros.

A empresa líder no sector de taboleiros é Finsa. En liña coa facturación total do sector, os últimos resultados dispoñibles reflicten unha caída en 2023 dun 13,8 % con respecto a 2022. Esta facturación foi de 1.223 millóns de euros, dos que 1.040 corresponderon aos produtos derivados da madeira. As

maiores reducións producíronse na súa área química. A expectativa é que en 2024 siga a tónica da industria en xeral e a facturación se manteña relativamente estable, pero sen alcanzar a lograda en 2022.

Vinculado co sector da madeira, a noticia con maior impacto mediático e social en 2024 foi a pretensión da empresa Altri de implantar unha fábrica de fibra téxtil a base de celulosa no municipio de Palas de Rei na provincia de Lugo. As últimas novidades sobre a traxectoria dun proxecto, na que se prevé un investimento próximo aos 1.000 millóns de euros e que a Xunta de Galicia considerou como estratéxico, foron a declaración favorable sobre o seu impacto ambiental por parte da Administración autonómica, malia que se lle esixen varias condicións á empresa, entre outras a xestión da auga. Para poder iniciar as obras precisase da tramitación da autorización ambiental integrada, requisito dos grandes proxectos industriais. No momento de redactar estas páxinas, a Administración aínda non emitiu unha proposta, á espera de dispoñer de toda a información precisa. Doutra banda, para a execución deste proxecto a empresa conta dispoñer cuns 250 millóns de euros de subvencións públicas. En abril de 2025 acaba de ter un revés, xa que o Goberno central excluíu este proxecto da axuda solicitada de 30 millóns de euros no PERTE para a descarbonización industrial; circunstancia que por agora non parece que vaia desanimar a empresa para proseguir coa actuación. No próximo *Informe*, xa transcorrido un ano con máis datos, teremos a oportunidade de comentar máis polo miúdo o estado de tramitación deste proxecto industrial.

Doutra banda, un sector tradicional na estrutura industrial en calquera territorio e no que a súa significativa presenza fomenta a innovación e a xeración de valor engadido é a fabricación de maquinaria e bens de equipo. Desafortunadamente, no contexto da industria galega esta actividade non é das máis relevantes. A súa cifra de negocios en 2023 non excede, segundo a *Enquisa Estructural a Empresas: Sector Industrial*, os 900 millóns de euros, o que supón tan só o 1,6 % da facturación industrial total. A boa noticia en 2024 foi o elevado crecemento observado nesta actividade. Así, o seu IPI aumentou un 15,5 %, a maior taxa de todas as divisións industriais galegas. Este comportamento en 2024 permitiulle recuperar os niveis de produción anteriores á crise económica de 2008.

O sector industrial que máis medrou en termos relativos nas últimas décadas en Galicia é o de bebidas. A súa evolución foi tan notable que a produción en 2008 era a metade da lograda en 2024. Nese ano, o incremento do IPI foi do 13,9 %, porcentaxe só superada pola fabricación de maquinaria e equipamento. A actividade de maior peso é a produción de viño, malia que grazas, sobre todo, á facturación da Corporación Hijos de Rivera tamén tivo importancia a fabricación de cervexa.

Un problema na industria vitivinícola en 2024 foi a acumulación de excedentes, en particular, de viño tinto. Iso xerou problemas especialmente na Ribeira Sacra, na que tiveron dificultades para recoller a colleita dese ano ante os excedentes acumulados. Desde a Xunta fóronse tomando medidas co fin de equilibrar oferta e demanda e iso parece que vai pola denominada colleita en verde, que consiste en vendimar cando os acios estean aínda inmaturos para reducir os rendementos das parcelas. O problema dos excedentes pode agravarse tras o coñecemento da política arancelaria da Administración americana e o seu posible impacto na comercialización de viño branco. A ameaza duns aranceis do 200 %, existente no momento de redactar este estudo, deixaría fóra os viños da DOP Rías Baixas dun dos seus máis importantes mercados internacionais e os problemas multiplicaríanse. Cabe agardar a ver se hai unha solución a este grave problema. Cun escenario tan complexo, os resultados da vendima de 2024 son os segundos mellores dos últimos dez anos. Recolléronse un total de 74 millóns de quilos de uvas, rexistrándose un sensible incremento nas DOP de Monterrei e Valdeorras, mentres que a recollida foi menor que en 2023 nas outras tres denominacións. A DOP Rías Baixas, con 42,1 millóns de quilos, lidera con gran diferenza o sector, posto que, na seguinte denominación, Ribeiro, a uva alcanzou os 11,1 millóns de quilos.

En canto á produción de cervexa destaca, como xa se indicou, a Corporación Hijos de Rivera coa súa emblemática marca Estrela de Galicia. A súa facturación en 2023 fora de 829 millóns de euros, 105 millóns máis que en 2022. Este volume de vendas permitiu incrementar nun 0,7 % a súa cota de

mercado e tamén abrirse máis aos mercados internacionais, que absorbían en torno ao 10 % das vendas totais. De entre as noticias que xerou esta sociedade sobresaí o investimento, en 2024, de 175 millóns de euros da súa segunda planta no polígono coruñés de Morás en Arteixo. Doutra banda, segue paralizada a edificación da planta que dotaría esta empresa dunha fábrica en Brasil. En suma, esta sociedade aspira a ser a primeira cervexeira de España e para incrementar a súa produción necesita con urxencia o pleno funcionamento da nova planta de Arteixo.

A confección de pezas de vestir é un dos sectores tradicionais da industria galega. En 2023, segundo a *Enquisa Estructural a Empresas: Sector Industrial*, contaba con 689 locais en Galicia, nos que se xeraba unha cifra de negocios de 2.012,7 millóns de euros, o 3,7 % do total do sector industrial. A súa evolución en 2024 en función do IPI é moi positiva, xa que evidencia un incremento na actividade dun 12 %, polo que nese ano se produce un 32,4 % máis do que se xeraba en 2008. Esta situación reflicte unha maior demanda das grandes empresas comercializadoras que operan en Galicia. Situación contraria á confección de pezas de vestir presenta a produción na industria téxtil cabeceira, practicamente inexistente en Galicia, posto que a súa cifra de negocios era de tan só 220 millóns de euros en 2023 e o IPI en 2024 mostraba un descenso do 14 %. Desde 2008 a súa produción descendeu nun 75 %.

No sector da confección de pezas de vestir en Galicia, que ten unha forte competencia de Portugal, conviven empresas fabricantes con aquelas que están máis orientadas á comercialización. Desde a Agrupación Industrial Téxtil-Moda de Galicia (Cointega) destácanse os problemas aos que se enfronta o sector e subliñan a necesidade de avanzar nun plan estratéxico. Sostibilidade (loitar contra a imaxe de que o sector contamina), a xeración de novas vocacións, a dixitalización e novos modos de comercialización son obxectivos que deben abordarse para que progrese esta actividade.

En todo caso, a presenza de Inditex en Galicia eclipsa os resultados da confección. En 2024, as cifras da multinacional con sede en Arteixo, líder mundial do seu sector, seguen asombrando. Segundo informa esta sociedade, as súas vendas creceron un 7,5 % cunha facturación de 38.632 millóns de euros (o conxunto da industria galega facturaba en 2023, 45.016 millóns de euros). A evolución foi favorable en todos os formatos comerciais, pero en especial nas tendas *online* (10.163 millóns de euros). O beneficio antes de impostos aumentou un 10,3 %, ata 7.577 millóns de euros e o beneficio neto incrementouse un 9 %, ata 5.866 millóns de euros. En suma, estamos fronte a un coloso que mantén o seu bo ritmo de crecemento. Actualmente ten presenza en 214 mercados e con potenciaisidade de mellorar a súa cota de mercado co lanzamento de novas iniciativas. As súas expectativas, manifestadas polo grupo, céntranse en optimizar as tendas e para iso van crecer un 5 % no espazo bruto anual no bienio 2025-2026 e no incentivo da venda *online*. Para iso prevén, en 2025, un investimento de 1.800 millóns de euros. En 2024 e 2025, Inditex incidiu na planificación lóxística, cun investimento de 900 millóns de euros.

Xunto con Inditex, pero a moita distancia na súa facturación, Galicia conta cun nutrido grupo de empresas que operan en territorios diversos, pero teñen a súa sede social en Galicia. Como xa indicabamos en *Informes* anteriores Adolfo Domínguez, Téxtil Lonia ou Bimba e Lola son algunhas das sociedades punteiras neste sector. Os resultados das tres en 2024 foron, polo xeral, positivos. Unha excepción foi Téxtil Lonia, que tivo uns ingresos netos de 414 millóns de euros, 16 millóns menos que en 2023. Pola contra, Adolfo Domínguez aumentou as súas vendas un 7,8 %, ata alcanzar os 136,5 millóns de euros, e o seu beneficio situouse en 0,9 millóns de euros. Máis modesto foi o crecemento de Bimba e Lola, só un 3 %, e unhas vendas de 234 millóns de euros.

En canto aos restantes sectores, no cadro 43 apréciase que o valor máis baixo do IPI, 42,2, alcánzase nas artes gráficas e a reprodución de soportes gravados. Os resultados son tan negativos que, segundo esta fonte, a produción descendeu un 57,8 % desde 2021 e, con respecto a 2023, a caída foi do 12,9 %. A cifra de negocios en 2023 foi de 730 millóns de euros, o que só supón o 1,7 % do total da industria en Galicia. Os cambios tecnolóxicos e nos hábitos dos consumidores están a afectar o sector, no que algunhas empresas non teñen máis remedio que reconverter a súa actividade habitual

para poder sobrevivir, dirixíndose máis cara á embalaxe e aos folletos comerciais. Nos últimos anos obsérvase un exceso de capacidade debido a unha redución xeneralizada do uso do papel. Aínda así, no sector do libro, na actual convivencia do papel co libro dixital, a posición do libro en papel segue sendo predominante e será un reto que se manteña así no futuro.

A ocupación

As expectativas optimistas sobre a ocupación industrial en Galicia que existían a finais de 2023 e se reflectían no *Informe* precedente confirmáronse cos resultados sobre o emprego alcanzados en 2024. Así, un incremento no VEB dun 2,5 % xerou un aumento na ocupación de nada menos un 9 %, polo que converte esta actividade no macrosector máis dinámico en canto á creación de emprego. De feito, grazas á industria e, en menor medida, á construción, o emprego en Galicia medrou un 1,4 %, xa que as taxas de variación no sector primario e nos servizos foron negativas. Este espectacular crecemento de 15.100 traballadores supuxo que o peso relativo da ocupación industrial galega sobre o total subise nese ano e alcanzase o 16 %; porcentaxe que practicamente coincide co peso que ten o VEB con respecto ao PIB.

Na industria manufactureira o crecemento no emprego foi do 6,2 % e en maior ou menor medida os aumentos rexistráronse en case todos os sectores. Cabe destacar material de transporte, que de 33.900 ocupados en 2023 pasou a 40.600 en 2024. Esta maior contratación pon de manifesto a puxanza desta actividade que, xunto con alimentación, sector no que a ocupación tan só subiu en 800 persoas, son as que seguen absorbendo a maior cantidade de emprego industrial en Galicia. É salientable tamén a evolución dos grupos de metalurxia, de produtos metálicos, de bens electrónicos e da maquinaria. A pesar do estancamento na produción en todas estas actividades, salvo maquinaria, froito da situación xa comentada na epígrafe anterior, en 2024 contabilizáronse 3.300 traballadores máis; o que revela unhas expectativas optimistas que, sen dúbida, se non inciden negativamente factores exóxenos, repercutirán nun incremento da actividade nos próximos anos. Doutra banda, a creación de emprego nestes sectores industriais contrasta coa leve perda de emprego tanto na industria téxtil e da confección (400 persoas) como na da madeira e o moble (300 persoas).

Cadro núm. 4
Ocupación no sector industrial (miles de persoas)
Datos coa base de poboación de 2021

	Ocupación (miles)			TVI (%)	
	2022	2023	2024	2023	2024
05-09 Industrias extractivas	3,3	3,8	4,2	15,2	10,5
10-33 Industria manufactureira	155,4	157,8	167,6	1,5	6,2
35-39 Enerxía, subministración de auga e xestión de residuos	7,1	6,6	11,5	-7,0	74,2
Total Industria Galicia	165,8	168,2	183,3	1,4	9,0
Total Galicia	1.103,5	1.128,5	1.144,0	2,3	1,4
% Industria/total	15,0	14,9	16,0	-0,8	7,5

Fonte:EPA, IGE-INE.

En liña coa industria manufactureira tamén nos sectores extractivos e enerxéticos medrou fortemente o emprego. O máis destacable é o ocorrido en 2024 na industria enerxética, na subministración de auga e na xestión de residuos. Segundo a EPA, pasouse de 6.600 ocupados en 2023 a 11.500 en 2024, o que supón un incremento do 74,2 %. En tan só un ano, sorprendentemente, case se duplicou o emprego existente e iso a pesar dunha caída estimada do seu VEB nun 2,3 %. Estes resultados mostran como a ocupación recupera o nivel logrado en 2021, polo que as grandes perdas rexistradas en 2022 e 2023 quizais obedezan a situacións conxunturais que parecen estar superadas.

Prezos, custos e salarios

A traxectoria dos prezos e dos custos empresariais incide na posición da industria galega fronte aos seus competidores. Nos *Informes* precedentes constatábase a forte tensión inflacionista

observada tras a pandemia, que levou a que o índice de prezos industriais (IPRI) crecese en Galicia en nada menos que un 40,3 % en 2021 e un 13 % en 2022. Estas cifras, explicables pola concatenación de varios factores, tales como a crise nas subministracións ou as fortes alzas nos prezos enerxéticos, eran similares ás alcanzadas no conxunto de España. Afortunadamente, esta situación só perdurou estes dous anos, xa que en 2023, como se observa no cadro 5, tivo lugar unha caída do índice xeral do IPRI dun 5,9 %; o que supuxo un certo alivio fronte á preocupante escalada dos prezos dos exercicios anteriores. Evidentemente, esta baixada non contrarresta os aumentos de 2021 e 2022, polo que os prezos foron moito máis elevados dos que había en 2020. Con todo, cabe matizar que a caída dos prezos industriais en 2023 debeuse á forte desaceleración dos prezos da enerxía. De certo, nese ano na industria manufacturera os prezos apenas variaron con respecto a 2022, mentres que nas industrias extractivas seguiron incrementándose a ritmos moi elevados (7,7 %).

Tras a traxectoria dos anos precedentes, que supuxo unha aceleración dos prezos industriais en relación aos anos anteriores á pandemia, en 2024 o índice xeral do IPRI incrementouse un 2,5 %. Iso suxire que, aínda que volven aflorar as tensións inflacionistas, non son tan fortes como as observadas en 2021 e 2022. Cómpre ter en conta que este aumento do 2,5 % é o resultado da conxunción da variación dos prezos en todos os sectores industriais e a súa contía positiva explícase, sobre todo, polo comportamento do sector enerxético, actividade na que os prezos creceron un 16,1 %. Esta actividade está a mostrar unha volatilidade moi elevada, xa que os prezos dun ano a outro nesta década estiveron subindo ou baixando en taxas de dous díxitos. Pola súa banda, a industria manufacturera mostra unha evolución moi diferente. Tras un forte incremento da inflación en 2021 e 2022, en porcentaxes en torno ao 13 %, nestes dous últimos anos os prezos mantivéronse relativamente estables e cunha tendencia a un leve descenso do IPRI (-0,3 % e -0,8 % respectivamente). Tamén as

Cadro núm. 5

Índice de prezos industriais en Galicia. Por seccións e divisións da CNAE-2009. Taxas de variación interanual
(Ano 2021=100)

	España			Galicia		
	Decembro 2022	Decembro 2023	Decembro 2024	Decembro 2022	Decembro 2023	Decembro 2024
Índice xeral	14,9	-6,3	2,3	13,0	-5,9	2,5
B Industrias extractivas	9,2	4,0	1,4	11,2	7,7	0,8
C Industria manufacturera	13,6	-0,4	-1,0	13,8	-0,3	-0,8
10 Industria da alimentación	20,6	5,1	-2,8	20,1	3,6	-0,2
11 Fabricación de bebidas	6,0	9,0	4,2	6,0	10,2	-0,7
13 Industria téxtil	11,0	-0,1	0,5	12,8	6,1	-4,4
14 Confección de pezas de vestir	3,2	1,8	0,1	2,7	-0,5	-0,4
15 Industria do coiro e do calzado	3,8	2,2	0,9	..	..	..
16 Industria da madeira e da cortiza, agás mobles; cestería e espartería	16,3	-2,5	-1,1	17,7	-2,1	-1,8
17 Industria do papel	18,6	-8,3	2,1	13,8	-18,9	0,9
18 Artes gráficas e reprodución de soportes gravados	9,7	1,3	-2,3	7,9	1,9	-3,4
19 Coquerías e refino de petróleo	35,4	-11,5	-7,2	..	..	..
20 Industria química	8,4	-8,4	-0,1	11,1	-2,3	1,0
21 Fabricación de produtos farmacéuticos	2,4	2,0	1,6	..	..	..
22 Fabricación de produtos de caucho e plásticos	6,9	-0,3	0,8	8,9	-1,8	-0,5
23 Fabricación doutros produtos minerais non metálicos	16,1	6,5	0,8	9,5	6,7	1,7
24 Metalurxia; fabricación de produtos de ferro, aceiro e ferroalixas	0,9	-8,5	1,4	2,0	-8,2	10,7
25 Fabricación de produtos metálicos, agás maquinaria e equipamento	9,0	-0,4	-0,2	14,8	1,8	-1,7
26 Fabricación de produtos informáticos, electrónicos e ópticos	2,2	1,1	1,7	0,5	1,3	-0,2
27 Fabricación de material e equipamento eléctrico	7,6	1,5	-0,9	35,2	-9,8	-15,1
28 Fabricación de maquinaria e equipamento n.c.n.	7,0	3,1	2,4	5,9	0,4	1,9
29 Fabricación de vehículos de motor, remolques e semirremolques	5,5	3,1	1,5	2,8	0,4	-1,1
30 Fabricación doutro material de transporte	2,7	4,3	0,1	-0,4	2,8	4,7
31 Fabricación de mobles	7,2	1,9	0,8	5,0	2,7	-0,3
32 Outras industrias manufacturerais	3,9	3,0	3,3	14,4	1,5	2,2
33 Reparación e instalación de maquinaria e equipamento	3,4	3,0	2,1	0,9	2,0	-6,3
D Fornecemento de enerxía eléctrica, gas, vapor e aire acondicionado	20,4	-25,0	13,3	10,1	-26,2	16,1

Fonte: IGE.

mercadorías obtidas polas industrias extractivas moderaron a subida nos prezos e o seu IPRI medrou un 0,8 %.

A caída do IPRI nun 0,8 % en 2024 na industria manufactureira debeuse a un comportamento moi dispar dos sectores que a configuran. Iso adoita ser habitual. No cadro 5 apréciase como dúas divisións da CNAE-2009 experimentaron un elevado crecemento nos seus prezos. Ambas son, como xa se indicou, relevantes no conxunto da industria. Así, na metalurxia, na que se inclúe o aluminio, contrasta a caída da súa produción dun 1,5 % cun incremento dun 10,7 % no seu IPRI. Dentro deste complexo sector baixaron os prezos de practicamente todas as actividades salvo as incluídas no grupo 244-Produción de metais preciosos e doutros metais non férreos, no que se atopa o aluminio; o cal mantivo a súa traxectoria alcista que seguramente se verá reforzada en 2025 pola subida arancelaria estadounidense que para a Unión Europea supuxo impoñer unha taxa do 25 %, idéntica á que tamén se aplicou ao aceiro.

O segundo maior aumento nos prezos (considerando as divisións da CNAE-2009) produciuse no grupo da fabricación doutro material de transporte, que esencialmente en Galicia se circunscribe á construción naval e á aeronáutica. Neste caso o crecemento foi dun 4,7 %, o que supón un cambio nunha traxectoria de prezos estables nos últimos anos. Aquí a subida corresponde ás vendas efectuadas desde o sector naval, actividade que mostrou un incremento dun 5,7 % na súa actividade.

En sentido contrario, os sectores nos que máis caeron os prezos son a fabricación de material e equipamento eléctrico (grazas á fabricación de cablaxe), a industria téxtil (con moi escaso peso en Galicia e que se recupera tras as alzas dos anos anteriores) e as artes gráficas.

Esta evolución dos prezos industriais, que no seu conxunto foi dun 2,5 %, contrasta coa información que contén a *Enquisa Trimestral de Custo Laboral* elaborada polo INE e da que se pode facer unha aproximación sobre a evolución destes custos laborais na industria galega. Os resultados que se alcanzaron en 2024, obtidos a partir da media aritmética dos catro trimestres, son en Galicia un tanto sorprendentes. Así, segundo esta estatística, o custo salarial na industria da hora efectiva de traballo subiu, en termos nominais, un 7,8 %; cifra moi afastada, por exemplo, das pactadas nos convenios colectivos e, como se sinalaba anteriormente, moi por encima da taxa de inflación. Esta porcentaxe distancia considerablemente o dato galego do español, cuxo crecemento foi do 4,4 %, cifra menor que a de 2023. A diferenza de 3,4 puntos entre Galicia e España rompe coa tendencia dos últimos anos dunha variación relativamente compasada, se ben poida que permita reducir as diferenzas salariais coas comunidades autónomas con maior actividade económica.

Cabe considerar que, en paralelo ás estatísticas sobre os custos laborais, as dos convenios colectivos de traballo mostran, dun modo provisional, que o total de convenios asinados con efectos económicos en 2024 rexistran en Galicia unha variación salarial do 3,31 % (a cuarta máis alta de España

Cadro núm. 6
Custos laborais e salarios (en euros)

	2022*	2023*	2024*	TVI 2023/2022	TVI 2024/2023
Industria, construción e servizos					
Custo laboral total por hora efectiva					
España	22,14	23,38	24,37	5,6	4,3
Galicia	19,83	20,80	22,08	4,9	6,1
Custo salarial total por hora efectiva					
España	16,50	17,31	18,02	5,0	4,1
Galicia	14,68	15,21	16,16	3,6	6,2
Industria					
Custo laboral total por hora efectiva					
España	23,96	25,28	26,45	5,5	4,6
Galicia	21,77	23,13	24,84	6,3	7,4
Custo salarial total por hora efectiva					
España	17,72	18,58	19,40	4,9	4,4
Galicia	16,07	16,90	18,21	5,2	7,8

* Media dos catro trimestres.
Fonte: *Enquisa Trimestral de Custo Laboral*. INE.

tras País Vasco, Navarra e Madrid); porcentaxe moi afastada dos custos salariais que se reflicten no cadro 6. Esta peculiar evolución dos custos laborais e salariais na industria galega tamén se observa, aínda que cun menor crecemento, nos servizos, pero non así na construción.

En todo caso, a teor dos resultados da *Enquisa Trimestral de Custo Laboral*, parece que atravesamos un período de alza nos custos salariais industriais que se trasladan en case a mesma contía aos custos laborais, sendo estes incrementos sensiblemente máis notables en Galicia que en España. A lóxica económica faría supoñer que este aumento dos custos podería repercutir nos prezos e xerar con iso unha espiral inflacionista, de maior ou menor impacto, segundo evolucionen a produtividade ou a demanda no mercado de bens. Polo de agora, non se observa un traslado cara aos prezos e, de feito, os analistas centran a evolución destes nos avatares que poidan atravesar os mercados mundiais polas transformacións que está a experimentar o comercio internacional ante as medidas proteccionistas.

As opinións dos empresarios industriais sobre a actividade

A utilización ata o de agora da información obxectiva (actividade, emprego, prezos, custos laborais, comercio externo ou base exportadora) que proporcionan diversas institucións permítenos avaliar a traxectoria da industria galega en 2024. Estas estatísticas complétanse nesta epígrafe coa información obxectiva e subxectiva que achegan as empresas na operación estatística que realiza o Ministerio de Industria e Turismo denominada *Enquisa de Conxuntura Industrial* (ECI). Con ela o que se pretende é coñecer, con carácter mensual, a situación conxuntural da industria española. Esta estatística presenta a traxectoria dun conxunto de variables que nos permiten apreciar o estado da industria española no seu conxunto e a das diferentes comunidades autónomas, e cada trimestre ampliase cunha interesante información adicional. O conxunto de datos obtidos serve de base para elaborar o índice de confianza industrial (ICI).

O feito de tratarse dunha enquisa estatal motiva que os resultados perdan robustez cando se desagregan por comunidades autónomas e, aínda máis, se se descende a estudar subsectores industriais. Proporciona información sobre os valores totais e ademais preséntanse os resultados das diversas variables considerando o destino económico dos bens. Con esta desagregación, os resultados galegos teñen que tomarse como meramente indicativos e a perda de significación estatística fai que o Ministerio só publique para Galicia datos de dous grupos: o fabricante de bens de consumo e o de bens intermedios. Carecemos, por tanto, de información sobre a traxectoria dos bens de investimento, claves na industria galega, posto que, como xa sinalamos anteriormente, inclúe sectores tan relevantes como a fabricación de coches, a construción naval ou a fabricación de maquinaria. Tampouco se facilitan datos sobre o sector enerxético.

Cabe supoñer que os resultados que se proporcionan sobre o conxunto da industria son en realidade a agregación dos dous sectores dos que se ten información. Parece máis coherente que neste estudo se describan os dous grupos de forma separada sen considerar o valor total da industria. Doutra banda, para simplificar, simplemente compararemos a situación que estes dous grupos industriais tiñan ao comezo de 2024 coa que se apreciaba a finais dese ano.

Así, no referente á fabricación de bens de consumo, lembremos que o IPI cifraba nun -0,4 a caída no grupo de bens de consumo duradeiro e nun aumento do 6,2 % nos bens non duradeiros. Pola súa banda, a ECI referida ao mes de xaneiro de 2024 reflectía unha tendencia na carteira de pedidos máis baixa da que se considera habitual, situación que cambia a finais de 2024 ante unha percepción máis optimista. Por outra parte, non parece existir neste sector preocupación polos stocks de produtos terminados tanto a principio como a finais do ano. Mentres, a tendencia sobre a produción realizada foi mellorando conforme avanzou 2024, xa que o ano comezou coa percepción de que se estaba producindo por baixo do que se consideraba normal e finalizou indicando que a situación era de normalidade. En canto ao emprego, as expectativas negativas tamén melloraron co paso dos meses

e os prezos mantiveron neste tempo unha certa estabilidade. Con todo, esta descrición que certamente reflicte unha melloría no comportamento do sector a fin de ano con respecto ao comezo deste, non se percibe nas declaracións empresariais sobre o uso da súa capacidade produtiva. A finais de ano o uso declarado era dun 57,74 %, case dous puntos máis que a cifra observada a finais de 2023, un 55,87%.

Unha cuestión tamén de interese é coñecer a percepción que teñen os empresarios sobre os factores produtivos que están a limitar a súa produción. Neste grupo de bens apréciase que nin a carencia de man de obra nin de materias primas ou os problemas de tesourería representan un obstáculo importante. Non ocorre o mesmo coa demanda existente, que a cualifican como débil e freo para a produción. Pero neste período a limitación máis transcendente é a situación exóxena ás empresas, ou sexa, as circunstancias da contorna que inciden negativamente nos seus negocios. Tamén, conforme transcorreu 2024 o período de días co traballo asegurado pola carteira de pedidos foise reducindo, xa que comezou o ano con 110 días e finalizou con 87.

O outro grupo do que se dispón de información da ECI é o de fabricantes de bens intermedios. A traxectoria durante 2024 non foi similar á dos bens de consumo. En canto á carteira de pedidos, pasouse dunha situación de normalidade a principios de ano, a outra con menos pedidos do que cabería agardar ao finalizar o exercicio. Este problema é máis grave na demanda estranxeira. A caída na demanda conduciu a un incremento nos stocks, nun contexto dunha produción relativamente estabilizada, co que se mantén o emprego. Unha preocupación que se detecta finalizado 2024 é a evolución dos prezos, cunhas expectativas á alza fronte á situación de estabilidade que se tiña no mes de xaneiro. Neste contexto, o uso das plantas foi mingando conforme transcorreu o ano. En xaneiro as empresas utilizaban un 98,58 % e, un ano máis tarde, ese uso reduciuse en 11,49 puntos porcentuais, xa que pasou ao 87,09 %.

Sobre os factores que limitan a produción, as respostas van na mesma liña que a dos empresarios que fabrican bens de consumo. Como estes, nin a man de obra, nin as materias primas, nin os problemas de tesourería dificultan a actividade, pero si o fan a demanda interna e externa e outros factores exógenos ás empresas. Doutra banda, neste sector o tempo de traballo asegurado é moi curto, xa que pasou de 12 días a principios de 2024 a 27 no inicio de 2025.

A dimensión das empresas

A apertura ou o peche de empresas en Galicia complementa a análise realizada ata o de agora sobre a dinámica industrial seguida en 2024 e á súa vez permítenos visualizar os cambios que se están producindo na estrutura da industria. Para iso valémonos do Directorio Central de Empresas (DIRCE) elaborado polo INE. No cadro 7 preséntase a traxectoria seguida no período 2022-2024, coa indicación de que a información corresponde ao 1 de xaneiro de cada ano, polo que en pureza a estatística de 2024 se refire realmente ao número de empresas industriais existentes en Galicia a finais de 2023.

Da observación do cadro 7 aprécianse dúas cuestións transcendentales sobre a conxuntura industrial galega. A primeira é que, no último ano con información dispoñible, se reduciu o saldo negativo de aperturas e peches de empresas; saldo que en 2023 acadou unha dimensión alarmante. Nese ano contabilizáronse 921 empresas menos, o que supoñía un descenso do 8% sobre o total, circunstancia que obviamente reflectía unha significativa perda de dimensión e unha reconfiguración da estrutura industrial galega. Esta caída non parece que chegase ao seu fondo xa que en 2024 ese saldo volveu ser negativo, aínda que as cifras son sensiblemente inferiores ás de 2023. A 1 de xaneiro de 2024 rexistráronse en Galicia 205 empresas industriais menos que na mesma data de 2023, o que supón

Cadro núm. 7

Número de empresas industriais localizadas en Galicia

	Total				Microempresas			
	2022	2023	2024	TVA (%) 2024/2023	2022	2023	2024	TVA (%) 2024/2023
05 Extracción de antracita, hulla e lignito	1	1	2	100,0	1	1	2	100,0
06 Extracción de cru e gas natural	0	0	1		0	0	1	
07 Extracción de minerais metálicos	10	9	9	0,0	8	9	8	-11,1
08 Outras industrias extractivas	172	135	127	-5,9	134	101	93	-7,9
09 Actividades de apoio ás industrias extractivas	1	1	1	0,0	1	1	1	0,0
10 Industria da alimentación	1.912	1.786	1.751	-2,0	1.516	1.388	1.357	-2,2
11 Fabricación de bebidas	499	459	462	0,7	453	413	421	1,9
12 Industria do tabaco	0	0	0		0	0	0	
13 Industria téxtil	378	338	310	-8,3	348	309	285	-7,8
14 Confección de pezas de vestir	665	575	538	-6,4	600	515	484	-6,0
15 Industria do coiro e do calzado	44	39	35	-10,3	35	30	27	-10,0
16 Industria da madeira e da cortiza, agás mobles; cestería e espartería	904	838	801	-4,4	783	720	685	-4,9
17 Industria do papel	39	38	36	-5,3	26	26	25	-3,8
18 Artes gráficas e reprodución de soportes gravados	714	663	659	-0,6	675	625	618	-1,1
19 Coquerías e refino de petróleo	1	0	0		1	0	0	
20 Industria química	121	117	113	-3,4	90	86	81	-5,8
21 Fabricación de produtos farmacéuticos	11	12	10	-16,7	7	9	8	-11,1
22 Fabricación de produtos de caucho e plásticos	159	142	138	-2,8	102	89	81	-9,0
23 Fabricación doutros produtos minerais non metálicos	633	574	556	-3,1	527	468	449	-4,1
24 Metalurxia; fabricación de produtos de ferro, aceiro e ferroalixaxes	75	76	80	5,3	50	52	51	-1,9
25 Fabricación de produtos metálicos, agás maquinaria e equipamento	2.008	1.838	1.816	-1,2	1.744	1.563	1.537	-1,7
26 Fabricación de produtos informáticos, electrónicos e ópticos	91	73	74	1,4	81	64	64	0,0
27 Fabricación de material e equipamento eléctrico	64	57	51	-10,5	47	37	35	-5,4
28 Fabricación de maquinaria e equipamento n.c.n.	255	234	237	1,3	169	145	146	0,7
29 Fabricación de vehículos de motor, remolques e semirremolques	86	95	86	-9,5	46	58	50	-13,8
30 Fabricación doutro material de transporte	140	124	131	5,6	96	79	86	8,9
31 Fabricación de mobles	711	653	644	-1,4	656	596	583	-2,2
32 Outras industrias manufactureiras	544	523	520	-0,6	515	497	495	-0,4
33 Reparación e instalación de maquinaria e equipamento	902	875	876	0,1	731	702	704	0,3
35 Fornecemento de enerxía eléctrica, gas, vapor e aire acondicionado	364	308	314	1,9	348	291	300	3,1
Total	11.504	10.583	10.378	-1,9	9.790	8.874	8.677	-2,2

Fonte: Directorio Central de Empresas, INE.

unha caída do 1,9%. A segunda cuestión é que este saldo negativo se explica case exclusivamente pola traxectoria das micropemes. Así, mentres que en 2023, dun saldo total de 921 empresas menos, o das micropemes foi de 916; en 2024, de 205 empresas menos no sector industrial, 197 correspondían a micropemes. Ante estes datos resulta evidente que as pemes e macroempresas manteñen a súa presenza en Galicia sen experimentar un sensible incremento (os peches compénsanse coas aperturas), pero non sucede o mesmo coas micropemes, que cada vez son menos; ata o extremo que de dispoñer de 9.790 empresas destas características en 2022 pasouse a 8.677 en 2024. Estas caídas reflicten a dificultade de permanencia das micropemes aguilloadas por unha competencia máis vantaxosa das empresas de maior dimensión que actúan nun mercado máis amplo. A maiores, hai que ter en conta que moitas das sociedades de menor dimensión, máis que empresas industriais, son certamente artesanais e afrontan na actualidade problemas de supervivencia moi complexos como son as sucesións, as dificultades de abrir ou de obter beneficios nos mercados ou a moi escasa capacidade de innovación. Por outra parte, o número de pemes e macroempresas industriais non creceu en Galicia, xa que se contabilizaron 5 menos en 2023 e 8 menos en 2024. Porén, a teor dos resultados do emprego, apreciamos que están a aumentar a súa dimensión, circunstancia positiva na dinámica industrial galega.

En canto ao comportamento sectorial, en practicamente todas as divisións da CNAE-2009 os peches superan as aperturas en 2024. O máis positivo obsérvase na traxectoria do sector metalúrxico que crece nun 5,3 no seu número de empresas debido á contabilización de 4 máis e ademais cunha certa dimensión, xa que se trata de 5 novas pemes que contrarrestan a perda dunha micropeme. Tamén foi positiva a dinámica do grupo da fabricación doutro material de transporte (sector naval e aeronáutico) cun saldo de 7 novas micropemes. No lado contrario sitúanse a maioría dos restantes sectores, xa que case todos contan con menos empresas, se ben en 3 os descenso superan o 10%. Trátase da industria do coiro e calzado, actividade non moi significativa na estrutura industrial galega;

a fabricación de produtos farmacéuticos, que de 12 pasan a 10, sendo este un sector relativamente importante pola súa capacidade de innovación e a xeración de valor engadido, e, finalmente, a fabricación de material e equipamento eléctrico, que de 57 baixan a 51 empresas en tan só un ano. Unha actividade con caídas próximas ao 10%, en concreto o 9,5 %, foi a fabricación de vehículos de motor; actividade, como se viu, vital na industria galega. A súa traxectoria entre 2022 e 2024 non deixa de ser curiosa, posto que de 86 empresas en 2022 subiu a 95 en 2023, para volver de novo a 86 en 2024. As pemes teñen moito peso nesta actividade que, a expensas de irse resolvendo as incertezas que afectan o mercado, son un dos piares da actual estrutura industrial galega.

Os dous sectores que acaparan o maior número de empresas en Galicia son a industria da alimentación e a fabricación de produtos metálicos. Configúranse moi maioritariamente por micropemes, aínda que, en ambos, as pemes foron adquiriron nas últimas décadas unha certa dimensión. Nos dous casos, o saldo entre aperturas e peches de empresas segue sendo negativo, malia que a reconfiguración interna que insinuaban os resultados de 2023 non parece que proseguise en 2024, xa que o descenso no número de empresas foi máis moderado.

A presenza da industria galega nos mercados estranxeiros

A pesar de que un capítulo deste *Informe* se refire integramente á internacionalización da economía galega e nel, obviamente, se describe a evolución do comercio de mercadorías co estranxeiro, este apartado obedece ao feito de que unha boa parte da produción industrial de Galicia se destina a outras comunidades autónomas españolas e ao estranxeiro, de onde tamén proceden parte dos insumos da produción. A presenza nestes mercados foráneos inciden cada ano no comportamento e nos resultados da industria, polo que nesta epígrafe se presentará e analizará brevemente a traxectoria da balanza comercial da industria galega en 2024 como indicador da dinámica industrial existente. Así, para calibrar a importancia das vendas galegas ao estranxeiro cómpre ter en conta que mentres en 2023 a cifra de negocio da industria manufactureira galega se elevaba aos 45.016,4 millóns de euros (último dato dispoñible); a contía das exportacións nese ano alcanzaba un total de 28.423 millóns, o que supón un 63,1 %, e todo iso xerando un VEB na industria manufactureira de 8.905,1 millóns de euros. Estas cifras, sen dúbida, marcan a importancia do comercio co estranxeiro nunha economía tan aberta como é a galega.

Lembrábase no *Informe* anterior que xustamente nos sectores con maior dimensión das empresas é onde se concentra a actividade comercial co estranxeiro. Certamente, coa maior perda de microempresas, o peso relativo dos sectores coas sociedades con maior tamaño aumentou nos últimos anos. O liderado séguese mantendo o sector da automoción cun peso relativo das pemes e macroempresas do 41,9 % e, á súa vez, lidera a clasificación exportadora grazas ás transaccións efectuadas pola multinacional Stellantis. Moi de preto atópase o sector dos cauchos e plásticos cun 41,3 %, aínda que a súa facturación fai que o seu peso relativo no comercio externo non sexa moi relevante. Outros sectores como a maquinaria, a industria do papel, a metalurxia, o equipamento eléctrico ou a fabricación de maquinaria tamén superan o 30 %.

Con esta estrutura industrial, nos cadros 8 e 9 expóñense os resultados do comercio co estranxeiro por divisións industriais da CNAE-2009. Esta información obtense do IGE, xa que as últimas publicacións do Ministerio de Industria e Turismo non optan por esta clasificación. Como xa se indicaba no *Informe* anterior, a información do valor do comercio medida en termos de euros correntes de cada ano presenta o inconveniente de que a comparación de 2024 con 2023 está afectada pola variación dos prezos; circunstancia que se fai moi evidente en períodos inflacionistas e distorsiona severamente os resultados reais, sobre todo cando os incrementos dos prezos son elevados. Por esta razón, de modo complementario ao cadro 8, preséntase o cadro 9, no que se tentan eliminar as perturbacións que provoca a traxectoria dos prezos ao deflactar os valores monetarios polos respectivos índices de valor unitario elaborados periodicamente polo IGE.

Cadro núm. 8

Evolución do comercio co estranxeiro por agrupacións industriais

En miles de euros correntes

EXPORTACIÓN	2023	2024	% 2024 sobre o total	TVI (%)
B Industrias extractivas	316.749	251.529	0,9	-20,6
C Industria manufactureira	28.422.922	29.273.348	99,1	3,0
10 Industria da alimentación	3.619.567	3.675.959	12,5	1,6
11 Fabricación de bebidas	119.704	120.381	0,4	0,6
12 Industria do tabaco	3.439	2.744	0,0	-20,2
13 Industria téxtil	799.327	867.242	2,9	8,5
14 Confección de pezas de vestir	6.132.083	6.344.053	21,5	3,5
15 Industria do coiro e do calzado	674.973	698.836	2,4	3,5
16 Industria da madeira e da cortiza, agás mobles; cestería e espartería	552.040	516.892	1,8	-6,4
17 Industria do papel	308.994	362.255	1,2	17,2
18 Artes gráficas e reprodución de soportes gravados	467	453	0,0	-3,2
19 Coquerías e refino de petróleo	1.392.413	1.214.475	4,1	-12,8
20 Industria química	1.190.716	1.123.166	3,8	-5,7
21 Fabricación de produtos farmacéuticos	89.783	127.568	0,4	42,1
22 Fabricación de produtos de caucho e plásticos	371.384	400.110	1,4	7,7
23 Fabricación doutros produtos minerais non metálicos	534.778	529.952	1,8	-0,9
24 Metalurxia; fabricación de produtos de ferro, aceiro e ferroalixes	1.107.810	1.334.828	4,5	20,5
25 Fabricación de produtos metálicos, agás maquinaria e equipamento	754.375	548.437	1,9	-27,3
26 Fabricación de produtos informáticos, electrónicos e ópticos	180.308	267.626	0,9	48,4
27 Fabricación de material e equipamento eléctrico	444.640	446.632	1,5	0,4
28 Fabricación de maquinaria e equipamento n.c.n.	1.096.760	1.132.462	3,8	3,3
29 Fabricación de vehículos de motor, remolques e semirremolques	8.431.982	8.900.848	30,1	5,6
30 Fabricación doutro material de transporte	183.354	230.318	0,8	25,6
31 Fabricación de mobles	299.600	278.219	0,9	-7,1
32 Outras industrias manufactureiras	134.423	149.895	0,5	11,5

IMPORTACIÓN	2023	2024	% 2024 sobre o total	TVI (%)
B Industrias extractivas	2.806.454	3.488.483	17,4	24,3
C Industria manufactureira	17.043.924	16.602.836	82,6	-2,6
10 Industria da alimentación	4.116.578	4.307.209	21,4	4,6
11 Fabricación de bebidas	41.466	42.003	0,2	1,3
12 Industria do tabaco	119	83	0,0	-30,1
13 Industria téxtil	705.151	812.680	4,0	15,2
14 Confección de pezas de vestir	2.300.858	2.549.871	12,7	10,8
15 Industria do coiro e do calzado	254.774	259.211	1,3	1,7
16 Industria da madeira e da cortiza, agás mobles; cestería e espartería	145.343	173.912	0,9	19,7
17 Industria do papel	236.381	224.846	1,1	-4,9
18 Artes gráficas e reprodución de soportes gravados	63	250	0,0	296,3
19 Coquerías e refino de petróleo	606.085	273.658	1,4	-54,8
20 Industria química	839.959	764.727	3,8	-9,0
21 Fabricación de produtos farmacéuticos	74.617	66.202	0,3	
22 Fabricación de produtos de caucho e plásticos	317.271	336.553	1,7	6,1
23 Fabricación doutros produtos minerais non metálicos	146.330	137.204	0,7	-6,2
24 Metalurxia; fabricación de produtos de ferro, aceiro e ferroalixes	1.282.946	1.530.982	7,6	19,3
25 Fabricación de produtos metálicos, agás maquinaria e equipamento	433.387	496.811	2,5	14,6
26 Fabricación de produtos informáticos, electrónicos e ópticos	263.600	417.173	2,1	58,3
27 Fabricación de material e equipamento eléctrico	1.465.114	795.350	4,0	-45,7
28 Fabricación de maquinaria e equipamento n.c.n.	905.748	967.813	4,8	6,9
29 Fabricación de vehículos de motor, remolques e semirremolques	2.464.188	2.139.571	10,6	-13,2
30 Fabricación doutro material de transporte	45.843	51.583	0,3	12,5
31 Fabricación de mobles	261.185	108.469	0,5	-58,5
32 Outras industrias manufactureiras	136.919	146.675	0,7	7,1

Fonte: DataComex. Ministerio de Industria e Turismo.

Nestes cadros obsérvase que os resultados alcanzados pola industria galega nas súas vendas ao estranxeiro son, en xeral, positivos. Con respecto a 2023 en valor monetario incrementáronse un 3 %, porcentaxe que sobe ao 5,7 % se se deflacta polo índice de valor unitario. Así, e a expensas das turbulencias que poidan experimentar os fluxos comerciais debidas a unha posible crise no comercio mundial, os datos de 2024 confirman a traxectoria ascendente apreciada nos exercicios anteriores. Ademais, fortalecen os trazos estruturais que caracterizan o noso sector exportador. Deste xeito, máis da metade do exportado desde Galicia corresponde a dúas divisións, a fabricación de vehículos de motor, remolques e semirremolques e a confección de pezas de vestir. En termos monetarios, esta porcentaxe sería do 51,6 % e esta enorme concentración refórzase se se engaden os produtos de alimentación, xa que a porcentaxe se situaría no 64,1 %, polo que case dous de cada tres euros do

Cadro núm.9

Evolución do comercio co estranxeiro por agrupacións industriais

En miles de euros deflactados polos índices de valor unitario. Referencia 2010

EXPORTACIÓN	2023	2024	% 2024 sobre o total	TVI (%)
B Industrias extractivas	210.871	162.413	0,7	-23,0
C Industria manufactureira	20.348.598	21.516.610	99,3	5,7
10 Industria da alimentación	2.230.858	2.270.232	10,5	1,8
11 Fabricación de bebidas	79.739	76.666	0,4	-3,9
12 Industria do tabaco				
13 Industria téxtil	865.541	931.116	4,3	7,6
14 Confección de pezas de vestir	4.664.245	4.782.190	22,1	2,5
15 Industria do coiro e do calzado	519.610	544.180	2,5	4,7
16 Industria da madeira e da cortiza, agás mobles; cestería e espartería	461.958	502.276	2,3	8,7
17 Industria do papel	238.329	263.861	1,2	10,7
18 Artes gráficas e reprodución de soportes gravados				
19 Coquerías e refino de petróleo	664.858	605.119	2,8	-9,0
20 Industria química	955.478	994.040	4,6	4,0
21 Fabricación de produtos farmacéuticos				
22 Fabricación de produtos de caucho e plásticos	427.222	419.226	1,9	-1,9
23 Fabricación doutros produtos minerais non metálicos	498.581	479.031	2,2	-3,9
24 Metalurxia; fabricación de produtos de ferro, aceiro e ferroalixes	665.671	868.463	4,0	30,5
25 Fabricación de produtos metálicos, agás maquinaria e equipamento	583.611	411.338	1,9	-29,5
26 Fabricación de produtos informáticos, electrónicos e ópticos				
27 Fabricación de material e equipamento eléctrico	287.998	337.718	1,6	17,3
28 Fabricación de maquinaria e equipamento n.c.n.				
29 Fabricación de vehículos de motor, remolques e semirremolques	5.681.163	6.287.686	29,0	10,7
30 Fabricación doutro material de transporte				
31 Fabricación de mobles	380.977	316.086	1,5	-17,0
32 Outras industrias manufactureiras				

IMPORTACIÓN	2023	2024	% 2024 sobre o total	TVI (%)
B Industrias extractivas	1.390.435	1.846.344	12,6	32,8
C Industria manufactureira	13.306.209	12.851.487	87,4	-3,4
10 Industria da alimentación	2.386.975	2.521.342	17,2	5,6
11 Fabricación de bebidas				
12 Industria do tabaco				
13 Industria téxtil	691.189	826.903	5,6	19,6
14 Confección de pezas de vestir	1.801.345	2.050.724	14,0	13,8
15 Industria do coiro e do calzado	161.403	165.334	1,1	2,4
16 Industria da madeira e da cortiza, agás mobles; cestería e espartería	136.064	171.782	1,2	26,3
17 Industria do papel	175.071	167.358	1,1	-4,4
18 Artes gráficas e reprodución de soportes gravados				
19 Coquerías e refino de petróleo	347.406	138.120	0,9	-60,2
20 Industria química	1.491.139	1.267.363	8,6	-15,0
21 Fabricación de produtos farmacéuticos	378.001	218.922	1,5	-42,1
22 Fabricación de produtos de caucho e plásticos	370.644	377.259	2,6	1,8
23 Fabricación doutros produtos minerais non metálicos	155.554	131.258	0,9	-15,6
24 Metalurxia; fabricación de produtos de ferro, aceiro e ferroalixes	896.601	1.114.820	7,6	24,3
25 Fabricación de produtos metálicos, agás maquinaria e equipamento	281.219	316.038	2,2	12,4
26 Fabricación de produtos informáticos, electrónicos e ópticos				
27 Fabricación de material e equipamento eléctrico	737.610	526.025	3,6	-28,7
28 Fabricación de maquinaria e equipamento n.c.n.	787.812	897.619	6,1	13,9
29 Fabricación de vehículos de motor, remolques e semirremolques	1.990.298	1.715.087	11,7	-13,8
30 Fabricación doutro material de transporte				
31 Fabricación de mobles	201.376	86.678	0,6	-57,0
32 Outras industrias manufactureiras				

Fonte: Elaboracións do IGE a partir dos ficheiros facilitados polo Departamento de Aduanas da Axencia Estatal de Administración Tributaria

valor da exportación da industria manufactureira proceden destas tres divisións. Das restantes, ningunha supera o 5 %, tanto en valores monetarios como en volume. Doutra banda, a esta gran concentración hai que engadir o carácter intraindustrial deste comercio, posto que os tres sectores anteriores son receptores, en 2024, do 44,8 % do que se importa.

A dinámica exportadora da industria manufactureira está moi mediatizada pola actividade en Galicia de dous grandes multinacionais: Stellantis e Inditex. O seu comercio aproxímase á metade do total e os resultados de 2024 cómpre consideralos positivos, especialmente os de Stellantis, que en volume aumentaron un 10,7 %. No que respecta a Inditex, a súa actividade nos centros loxísticos coloca o valor engadido galego dos produtos que se comercian, pezas de vestir, máis no ámbito da distribución comercial que no propio sector industrial. Nestes dous sectores son moi significativos

os seus saldos comerciais, en ambos os casos cun amplo superávit, sendo as cifras da automoción máis elevadas que as do comercio da confección de pezas de vestir. A terceira división industrial cun maior valor da exportación, o sector alimentario, vén presentando sistematicamente un déficit no seu saldo. As conservas de peixe absorben unha boa parte, tanto as exportacións como as importacións. En 2024, mentres as exportacións apenas variaron (en termos monetarios creceron un 1,2 %), as importacións aumentaron un 10,7 %; situación un tanto preocupante para a posición competitiva da industria con produción en Galicia. En todo caso, mantén un superávit comercial, que se converte nun déficit no conxunto dos produtos alimentarios debido ao peso importador das graxas e aceites animais e vexetais e aos residuos da industria alimentaria.

Sobre as demais divisións industriais, todas elas cun peso relativo moi baixo no total, pola contía exportadora das tres principais divisións, cabe subliñar, se se observa o cadro 9, a dinámica exportadora positiva do sector metalúrxico, de material e equipamento eléctrico e da industria da madeira. Finalmente, en canto ás importacións, xunto co xa indicado, cómpre salientar o gran descenso no valor do comercio do refino de petróleo, nada menos do 60,2 %; produto que tradicionalmente viña sendo un dos máis importantes no conxunto das importacións de bens destinados ao sector industrial galego. O seu peso relativo en 2024 foi case irrelevante, só do 0,9 %. Este comercio depende da estratexia de comercialización seguida na refinería coa que conta Repsol na Coruña. Neste cadro 9 tamén se constata a forte caída das importacións no sector do moble e na fabricación de produtos farmacéuticos.

A evolución da especialización industrial galega con respecto a España

Para finalizar este estudo sobre o comportamento do sector industrial, nesta epígrafe, cos datos máis recentes dispoñibles, téntase comparar a estrutura industrial vixente en Galicia coa existente en España. Mediante un índice simple analízase como evoluciona a especialización sectorial de Galicia con respecto a España. Para realizar este exercicio, que se veu facendo ininterrompidamente nos anteriores *Informes*, utilízase a enquisa industrial de produtos, operación estatística do INE que consiste en obter o valor de venda dos produtos máis relevantes fabricados nas diferentes comunidades autónomas a partir dunha enquisa. Desafortunadamente, ata xuño de 2025 non se dispoñerá da información de 2004, polo que os datos que se recollen no cadro 10 corresponden a 2023.

Como se mostraba noutras estatísticas, e non podería ser doutra forma, no cadro 10 apréciase como alimentación e os vehículos de motor acaparan o valor de venda dos produtos, ata o punto de que, neste caso, representan o 44,8 % do total industrial incluído o sector da enerxía. Os seguintes sectores, a propia enerxía e os produtos metálicos, só absorben nesta mostra o 5,7 % do total.

En canto á industria española, a primeira cuestión que hai que sinalar é que o peso relativo do valor das vendas en Galicia é do 7,2 %, porcentaxe sensiblemente maior á do PIB (5,2 %) ou á do VEB industrial (6,3 %) nese ano. Doutra banda, apréciase que tres sectores teñen un peso no contexto da industria española moito máis elevado que o do total. Destaca, sobre todo, a confección de pezas de vestir, da que Galicia absorbe nada menos que o 44,8 % do valor das vendas en España. Tamén esta porcentaxe é relativamente elevada no grupo da madeira (16,5 %) e na de vehículos de motor (13,9 %).

Para percibir a especialización sectorial da industria galega con relación á española, no cadro 10 preséntase un índice sinxelo. É un cociente no que o numerador recolle o peso que cada unha das divisións industriais galegas teñen con respecto ao conxunto español; variable que se pondera (denominador) polo peso que o sector industrial total galego ten no español. Os resultados deste coeficiente, denominado de especialización, figuran na última columna do cadro 10. Cómpre ter en conta que canto maior sexa o valor do índice, maior será a especialización dese sector en Galicia con

Cadro núm. 10

Composición da oferta industrial galega: valor de venda dos produtos industriais. Ano 2023

	CNAE-2009	Miles de euros	%	% Galicia/España	Coefficiente de especialización
Alimentación	10	9.804.122	23,3	7,9	109,4
Bebidas	11	1.455.444	3,5	7,5	103,4
Tabaco	12				
Téxtil	13	106.378	0,3	2,2	30,3
Confección de pezas de vestir	14	1.704.647	4,1	44,8	618,2
Coiro e calzado	15	185.513	0,4	5,4	74,8
Madeira e cortiza	16	1.352.355	3,2	16,5	228,3
Papel	17	589.784	1,4	3,5	47,7
Artes gráficas e reprodución de soportes gravados	18	125.506	0,3	2,8	38,0
Coquerías e refino de petróleo ¹	19				
Industria química	20	815.057	1,9	2,0	27,3
Produtos farmacéuticos ¹	21				
Manufacturas de caucho e plástico	22	1.040.098	2,5	4,6	63,8
Produtos minerais non metálicos	23	911.714	2,2	4,3	59,9
Producción, primeira transformación e fundición de metais	24	1.864.775	4,4	5,6	76,8
Produtos metálicos	25	2.390.733	5,7	5,9	80,8
Produtos informáticos, electrónicos e ópticos	26	184.658	0,4	4,2	57,6
Material e equipo eléctrico	27	452.760	1,1	2,9	39,6
Maquinaria e equipo	28	1.260.596	3,0	5,5	76,1
Vehículos de motor, remolques e semirremolques	29	9.050.617	21,5	13,9	192,3
Outro material de transporte	30	506.572	1,2	4,2	57,6
Mobles	31	700.311	1,7	8,7	120,7
Outras industrias manufactureiras	32	166.081	0,4	3,7	51,3
Reparación e instalación de maquinaria e equipo	33	1.182.457	2,8	6,6	90,9
Producción de enerxía eléctrica, gas e vapor	35	2.408.275	5,7	8,6	118,5
Total		42.074.126		7,2	100,0

¹ Non figura o dato para preservar o segredo estatístico.Fonte: Elaboración propia a partir da *Encuesta industrial de productos*, INE.

respecto a España. Simplificando pódese entender que se o valor é maior que 100, resulta unha especialización galega con respecto a España; mentres que non haberá especialización se o coeficiente é menor que 100.

Os resultados do cadro 10 non diverxen demasiado dos que se obtiñan no *Informe 2023*. Se entón se apreciaba unha especialización en 6 sectores, no cadro 10 amplíase a un máis debido á puxanza que está a alcanzar o sector de bebidas en Galicia, de tal modo que o seu coeficiente pasou en tan só un ano de 89,8 a 103,4. Estamos, como xa vimos anteriormente, ante unha actividade emerxente en Galicia, agora sometida á incerteza da política arancelaria de Estados Unidos. Das divisións restantes, cabe sinalar o valor do coeficiente da confección de pezas de vestir, 618,2; o que pon de manifesto unha altísima especialización, que tamén é moi forte no sector da madeira, 228,3.

En sentido contrario, considerando a industria española, existe un conxunto de sectores coincidentes cos que xa se observaban nos anos anteriores, nos que a industria galega non está especializada. O coeficiente máis baixo é o da industria química, 27,3, seguido pola industria téxtil cun 30,3. No cadro 10 apréciase que na nosa especialización non figuran sectores moi innovadores na industria e que se consideran de tecnoloxía alta ou media-alta. Hai que destacar que teñen pouca relevancia con respecto a España e, desafortunadamente, o seu coeficiente case non aumentou nos últimos anos, sectores como o da xeración de produtos informáticos, electrónicos ou ópticos, o de material e equipo eléctrico ou o de maquinaria e equipo. Finalmente, no cadro 10 chama a atención o baixo valor do coeficiente doutro material de transporte, un 57,6 (2,3 puntos máis baixo que en 2022), cando esta actividade inclúe o sector naval.